

Zacheüs is een interessante figuur. Hij is hoofdambtenaar bij het tolwezen. Zijn medemenselijke vinden dus dat zij recht en reden hebben om hem te haten. Hij krijgt dus ook geen plaats in hun midden om te zien wie Jezus is. Zij dringen hem naar achter en omdat hij klein was, ontnamen ze hem alle zicht op Jezus. Daarom klimt hij in een vijgenboom. Zacheüs verborg zich ook omdat hij zich bewust was van het verkeerde in zijn leven. Hij collaboreerde met de bezetter, hij haalde voor de vijand belastingen op. Hij schaamde zich waarschijnlijk daarvoor. En hij voelt ook het misprijzen van zijn stadsgenoten.

Maar hij verbergt zich in een vijgenboom nog wel. De vijgenboom is vaak het symbool van gebed en omgang met God. Lees maar Johannes 1, 47 e.v. Jezus zei over Natanaël: Dat is een echte Israëliet. Hoe ken Je mij, vraagt Natanaël. Ik zag je onder de vijgenboom = Ik zag je bidden.

Suggereert Lucas hier dat Zacheüs een man van gebed was? Was hij daarom geïnteresseerd om te zien wie Jezus was? En is het daarom dat Jezus hem ziet en hem bij name noemt?

Wat gebeurt er daar aan Zacheüs: normaal is hij uitgestoten, heeft geen banden met de mensen, wordt met de vinger gewezen. Wat doet het met hem als Jezus zegt: Ik wil bij jou te gast zijn?

Aan de reactie van de omstaanders weten wij wel wat zij ervan denken: Jezus neemt zijn intrek bij een zondaar. Zij begrijpen er niets van. Die Jezus heeft toch een totaal verkeerd beeld van mensen. Zijn oordeel is niet juist.

Maar die omstaanders kennen ook niet de innerlijke kant van Zacheüs. Dat die er is voelen we ook aan zijn reactie: Kijk ik geef de helft van mijn bezit aan de armen en als ik iemand iets heb afgeperst, geef ik het viervoudig terug.

Zo'n bekering in een half uur tijd lijkt mij onmogelijk. Maar misschien kijk ik nu te veel naar mezelf. Als ik iets aan mijn levensstijl wil veranderen, vraagt dat maanden, zelfs jaren van oefenen en strijden tegen mezelf. Een lange tijd van oefenen en van veel nederlagen. Misschien heeft Zacheüs zich al lang geoefend. Kunnen wij dat afleiden uit de commentaar van Jezus: vandaag is dit huis heil ten deel gevallen, want ook hij is een zoon van Abraham.

Dat is het vreemde met Jezus: Hij zoekt en ziet bij mensen het goede dat verborgen ligt. Vaak dat waar wij onszelf niet van bewust zijn omdat anderen ons zo niet kennen en erkennen. Hoeveel goede dingen doen wij in het verborgene? Hoeveel daden, soms hele kleine, voor ons onbelangrijke gebaren van liefde, vriendschap, medelijden, hulp aan mensen in nood ... liggen er in ons leven verborgen waar Jezus wel oog voor heeft? Bij dat verborgene, dat goede dat geen naam heeft en dat niemand ziet, daar wil Jezus te gast zijn. Daar wil Hij zijn licht laten schijnen om ons te redden van duisternis en veroordeling.

Jezus is niet gekomen om te straffen maar om in ons te zoeken en te redden wat wij niet zien. Zowel in ons eigen leven als in de maatschappij zoekt Jezus naar wat onder oordeel en veroordeling verborgen ligt aan goede daden en intenties.

Willen wij Jezus in ons huis toelaten, mag Hij ook bij ons te gast zijn? Durven wij Hem ontvangen? Dan nodigt Hij ons uit Hem ook daarin na te volgen: het goede ontdekken in de mensen om ons heen en in onszelf en God daarvoor danken.